

32005L0060

25.11.2005.

SLUŽBENI LIST EUROPSKE UNIJE

L 309/15

DIREKTIVA 2005/60/EZ EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 26. listopada 2005.****o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma****(Tekst značajan za EGP)**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice, a posebno njegov članak 47. stavak 2. prvu i treću rečenicu, i njegov članak 95.,

uzimajući u obzir prijedlog Komisije,

uzimajući u obzir mišljenje Europskog gospodarskog i socijalnog odbora ⁽¹⁾,

uzimajući u obzir mišljenje Europske središnje banke ⁽²⁾,

djelujući u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora ⁽³⁾,

budući da:

- (1) Iznimno veliki tokovi prljavog novca mogu narušiti stabilnost i ugled financijskog sektora i ugroziti jedinstveno tržište, dok terorizam potkopava same temelje našeg društva. Uz kaznenopravni pristup rezultate mogu dati i preventivni naponi putem financijskog sustava.
- (2) Dobro funkcioniranje, integritet i stabilnost kreditnih i financijskih institucija te povjerenje u financijski sustav kao cjelinu mogli bi biti ozbiljno narušeni naporima kriminalaca i njihovih suradnika bilo u prikrivanju porijekla prihoda stečenih kriminalnim djelovanjem ili u usmjeravanju zakonitog ili nezakonitog novca u terorističke svrhe. Kako bi se izbjeglo da države članice donose mjere za zaštitu svojih financijskih sustava koje nisu usklađene s djelovanjem unutarnjeg tržišta i zahtjevima vladavine prava i javne politike Zajednice, neophodno je djelovanje Zajednice u ovom području.
- (3) Radi lakšeg obavljanja svojih kriminalnih aktivnosti, peraći novca i osobe koje financiraju terorizam mogli bi pokušati iskoristiti slobodu kretanja kapitala i slobodu pružanja financijskih usluga koje se podrazumijevaju u kontekstu integriranog financijskog područja, ako se na razini Zajednice ne donesu određene mjere za koordinaciju.

(4) Radi rješavanja ovih problema po pitanju pranja novca, donesena je Direktiva Vijeća 91/308/EEZ od 10. lipnja 1991. o sprečavanju korištenja financijskog sustava u svrhu pranja novca ⁽⁴⁾. Prema toj Direktivi države članice trebaju zabraniti pranje novca i obvezuju financijski sektor, koji obuhvaća kreditne institucije i niz ostalih financijskih institucija, na identifikaciju svojih stranaka, vođenje odgovarajuće dokumentacije, uspostavljanje internih postupaka za obuku svog osoblja i za zaštitu od pranja novca te izvještavanje nadležnih tijela o svakoj eventualnoj naznaci pranja novca.

(5) Pranje novca i financiranje terorizma često se provode u međunarodnom okruženju. Mjere koje se donose jedino na nacionalnoj razini ili čak na razini Zajednice, a koje ne uzimaju u obzir međunarodnu koordinaciju i suradnju imale bi vrlo ograničen učinak. Mjere koje Zajednica donosi u ovom području stoga moraju biti usklađene s ostalim aktivnostima koje se poduzimaju u ostalim međunarodnim forumima. Aktivnosti Zajednice trebaju i nadalje posebno voditi računa o preporukama Stručne skupine za financijsko djelovanje (FATF - Financial Action Task Force, dalje u tekstu FATF), koja predstavlja najistaknutije međunarodno tijelo za borbu protiv pranja novca i financiranja terorizma. Budući da su preporuke FATF-a značajno revidirane i proširene u 2003., ova Direktiva mora biti usklađena s tim novim međunarodnim standardom.

(6) Opći sporazum o trgovini uslugama (GATS) omogućava članovima donošenje mjera neophodnih za zaštitu javnog morala i sprečavanje prijevare te donošenje mjera radi opreznosti i osiguranja stabilnosti i cjelovitosti financijskog sustava.

(7) Iako je definicija pranja novca u početku bila ograničena na kaznena djela vezana uz drogu, trend posljednjih godina je mnogo šira definicija pranja novca na temelju šireg raspona predikatnih kaznenih djela. Širi raspon predikatnih kaznenih djela olakšava izvještavanje o sumnjivim transakcijama i međunarodnu suradnju u tom području. Stoga bi definiciju teškog kaznenog djela trebalo uskladiti s definicijom teškog kaznenog djela iz Okvirne odluke Vijeća 2001/500/PUP od 26. lipnja 2001. o pranju novca, utvrđivanju, praćenju, zamrzavanju, privremenom oduzimanju i pljenidbi imovine i imovinske koristi ostvarene kaznenim djelima ⁽⁵⁾.

⁽¹⁾ Mišljenje doneseno 11. svibnja 2005. (još nije objavljeno u *Službenom listu*).

⁽²⁾ SL C 40, 17.2.2005., str. 9.

⁽³⁾ Mišljenje Europskog parlamenta od 26. svibnja 2005. (još nije objavljeno u *Službenom listu*) i Odluka Vijeća od 19. rujna 2005.

⁽⁴⁾ SL L 166, 28.6.1991., str. 77. Direktiva kako je izmijenjena Direktivom 2001/97/EZ Europskog parlamenta i Vijeća (SL L 344, 28.12.2001., str. 76.).

⁽⁵⁾ SL L 182, 5.7.2001., str. 1.

- (8) Nadalje, zloraba financijskog sustava za usmjeravanje novca pribavljenog kaznenim djelom ili pak čistog novca u terorističke svrhe predstavlja jasan rizik za cjelovitost, dobro funkcioniranje, ugled i stabilnost financijskog sustava. Prema tome, preventivne mjere ove Direktive trebaju obuhvaćati ne samo manipulaciju novca proisteklog iz kaznenih djela već i prikupljanje novca ili imovine u terorističke svrhe.
- (9) Iako se Direktivom 91/308/EEZ propisuje obveza identifikacije stranke, ona ne obrađuje dovoljno detaljno relevantne postupke. S obzirom na iznimnu važnost ovog aspekta sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma, primjereno je, u skladu s novim međunarodnim standardima, uvesti određenije i detaljnije odredbe koje se odnose na identifikaciju stranke i svakog eventualnog stvarnog vlasnika i provjeru njihova identiteta. U tu svrhu potrebno je precizno definirati pojam „stvarni vlasnik”. U slučajevima kada treba utvrditi stvarnog vlasnika pravnog subjekta ili pravne organizacije primjerice zaklade ili trusta pa je stoga nemoguće identificirati pojedinca kao stvarnog vlasnika, dovoljno je identificirati skupinu osoba koje trebaju postati korisnici zaklade ili trusta. Ovaj zahtjev ne bi trebao uključivati identifikaciju pojedinaca unutar te skupine osoba.
- (10) Institucije i osobe na koje se odnosi ova Direktiva obavljaju, u skladu s ovom Direktivom, identifikaciju i provjeru identiteta stvarnog vlasnika. Kako bi se ispunio taj zahtjev treba prepustiti tim institucijama i osobama da odluče hoće li se u tu svrhu koristiti javnim evidencijama stvarnih vlasnika, tražiti od svojih stranaka potrebne podatke ili na neki drugi način doći do traženih informacija, uzimajući u obzir činjenicu da opseg navedenih mjera temeljite identifikacije stranke ovisi o riziku pranja novca i financiranja terorizma, odnosno o vrsti stranke, poslovnog odnosa, proizvoda ili transakcije.
- (11) Kreditni aranžmani u kojem kreditni račun služi isključivo za namiru kredita, a otplata kredita obavlja se s računa koji je otvoren u ime stranke kod kreditne institucije na koju se primjenjuje ova Direktiva slijedom članka 8. stavka 1. točaka od (a) do (c) općenito se smatraju primjerima manje rizičnih transakcija.
- (12) Ako osobe koje osiguravaju nekretnine pravnom subjektu ili aranžmanu imaju značajnu kontrolu nad korištenjem te nekretnine, te se osobe smatraju stvarnim vlasnicima.
- (13) Fiducijarni odnosi često se koriste u komercijalnim proizvodima kao međunarodno priznata odlika obuhvatno nadziranog financijskog tržišta na veliko. Obveza identifikacije stvarnog vlasnika ne proizlazi iz same činjenice da u pojedinom slučaju postoji fiducijarni odnos.
- (14) Ova Direktiva također se primjenjuje na one aktivnosti institucija i osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva, a koje se obavljaju putem Interneta.
- (15) S obzirom da je pooštrenje kontrole u financijskom sektoru potaknulo osobe koje peru novac i one koje financiraju terorizam da pronađu alternativne metode za prikrivanje porijekla prihoda stečenog kriminalnim djelovanjem i da se ti kanali mogu koristiti za financiranje terorizma, obveze koje se odnose na mjere za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma odnose se i na posrednike u životnom osiguranju i pružatelje usluga trusta i trgovačkih društava.
- (16) Subjekti koji već potpadaju pod pravnu odgovornost osiguravajućeg društva pa se time na njih primjenjuje ova Direktiva ne uključuju se u kategoriju posrednika u osiguranju.
- (17) Obavljanje funkcije direktora trgovačkog društva ili tajnika ne podrazumijeva da je ta osoba pružatelj usluga trusta i trgovačkih društava. Iz tog razloga, definicija pokriva samo one osobe koje obavljaju funkciju direktora trgovačkog društva ili tajnika za treću stranu i to kao poslovnu aktivnost.
- (18) Velika gotovinska plaćanja opetovano se pokazuju vrlo osjetljivima u smislu njihovog korištenja u svrhu pranja novca i financiranja terorizma. Stoga se u onim državama članicama koje dopuštaju gotovinska plaćanja iznad utvrđenog praga, na sve fizičke i pravne osobe koje trguju robom u smislu poslovne aktivnosti, primjenjuje ova Direktiva prilikom primanja takvih gotovinskih plaćanja. Na trgovce robom visoke vrijednosti, poput dragog kamena ili plemenitih kovina ili umjetničkih djela i voditelje dražbi se u svakom slučaju primjenjuje ova Direktiva ukoliko im se uplate obavljaju gotovinom u iznosu od ili iznad 15 000 EUR. S ciljem osiguranja djelotvornog nadzora pridržavanja odredbi ove Direktive od strane te potencijalno velike grupe institucija i osoba, države članice mogu težište svoje nadzorne aktivnosti staviti posebno na one fizičke i pravne osobe koje trguju robom koja je izložena relativno velikom riziku pranja novca ili financiranja terorizma, u skladu s načelom nadzora koji se temelji na ocjeni rizika. S obzirom na različite situacije u pojedinim državama članicama, države članice se mogu odlučiti na donošenje strožih odredbi radi primjerenog rješavanja pitanja rizika koji proizlazi iz velikih gotovinskih plaćanja.

- (19) U skladu s Direktivom 91/308/EEZ, na javne bilježnike i ostale nezavisne pravne stručnjake primjenjuje se režim Zajednice koji se odnosi na pranje novca; ta primjena ostaje nepromijenjena prema ovoj Direktivi; na te pravne stručnjake, kako su definirani u državama članicama, primjenjuju se odredbe ove Direktive kada sudjeluju u financijskim transakcijama ili poslovnim transakcijama, uključujući pružanje poreznih savjeta, kada postoji najveći rizik da bi moglo doći do zlorabe usluga tih pravnih stručnjaka u svrhu pranja primitaka od kriminalnih aktivnosti ili u svrhu financiranja terorizma.
- (20) U slučaju kada nezavisni članovi profesija, koji pružaju pravne savjete, koje su zakonski priznate i nad kojima se obavlja nadzor, poput odvjetnika, utvrđuju pravni položaj stranke ili zastupaju stranku u pravnom postupku, prema ovoj Direktivi nije primjereno obvezati te pravne stručnjake vezano uz takve aktivnosti na prijavljivanje sumnji na pranje novca ili financiranje terorizma. Moraju postojati izuzeća od bilo kakve obveze prijavljivanja informacija dobivenih prije, tijekom ili nakon sudskog postupka, odnosno tijekom utvrđivanja pravnog položaja stranke. Stoga pravni savjeti i dalje ostaju predmetom obveze čuvanja poslovne tajne, osim u slučaju kad pravni savjetnik sudjeluje u pranju novca ili financiranju terorizma, kada se pravni savjet daje u svrhu pranja novca ili financiranja terorizma ili kada odvjetnik zna da stranka traži pravni savjet radi pranja novca ili financiranja terorizma.
- (21) S neposredno sličnim uslugama treba postupati na isti način u slučaju kada ih pružaju stručne osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva. Radi osiguranja poštivanja prava utvrđenog europskom Konvencijom o zaštiti ljudskih prava i temeljnih sloboda i Ugovorom o Europskoj uniji, na revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike, koji u pojedinim državama članicama mogu braniti ili zastupati stranku u kontekstu sudskih postupaka ili utvrđivati pravni položaj stranke, ne primjenjuje se obveza prijavljivanja u skladu s ovom Direktivom vezano uz informacije koje oni dobivaju u obavljanju navedenih zadaća.
- (22) Treba uzeti u obzir činjenicu da rizik pranja novca i financiranja terorizma nije jednak u svim slučajevima. U skladu s pristupom koji se temelji na ocjeni rizika, potrebno je u zakonodavstvo Zajednice uvesti načelo da se u određenim slučajevima dopušta pojednostavljena temeljita identifikacija stranke.
- (23) Odstupanje koje se odnosi na identifikaciju stvarnih vlasnika zbirnih računa koji se vode kod javnih bilježnika ili ostalih nezavisnih pravnih stručnjaka ne smije dovesti u pitanje obveze tih javnih bilježnika ili ostalih nezavisnih pravnih stručnjaka prema ovoj Direktivi. Te obveze uključuju potrebu da sami javni bilježnici ili ostali pravni stručnjaci obave identifikaciju stvarnih vlasnika zbirnih računa koje oni vode.
- (24) Isto tako, zakonodavstvo Zajednice treba uzeti u obzir da određene situacije predstavljaju veći rizik pranja novca i financiranja terorizma. Iako je potrebno utvrditi identitet i poslovni profil svih stranaka, postoje slučajevi u kojima je potrebno provoditi posebno stroge postupke identifikacije i provjere stranke.
- (25) To se posebno odnosi na poslovne odnose s pojedincima koji obavljaju ili su obavljali istaknute javne funkcije, posebno s pojedincima iz zemalja u kojima je korupcija široko rasprostranjena. Takvi odnosi mogu financijski sektor izložiti značajnom reputacijskom i/ili pravnom riziku. Međunarodni naponi vezani uz suzbijanje korupcije također opravdavaju potrebu obraćanja posebne pažnje takvim slučajevima i primjene cjelokupnog uobičajenog postupka temeljite identifikacije stranke, vezano uz domaće politički izložene osobe, ili proširenih postupaka temeljite identifikacije stranke vezano uz politički izložene osobe koje prebivaju u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji.
- (26) Dobivanje odobrenja od višeg posloводства za uspostavljanje poslovnih odnosa ne znači dobivanje odobrenja od odbora direktora već od hijerarhijski neposredno više razine u odnosu na osobu koja traži odobrenje.
- (27) S ciljem izbjegavanja ponavljanja postupaka identifikacije stranaka koje dovodi do zastoja i neučinkovitosti poslovanja primjereno je, pod uvjetom zadovoljavanja određenih zaštitnih mehanizama, dopustiti primanje stranaka čija je identifikacija obavljena drugdje. U slučaju kada se institucija ili osoba na koju se primjenjuje ova Direktiva oslanjaju na treću stranu, krajnja odgovornost za postupak temeljite identifikacije stranke leži na instituciji ili osobi koja prima stranku. Treća strana ili osoba koja uvodi stranku i dalje je odgovorna za sve zahtjeve iz ove Direktive, uključujući zahtjev za prijavljivanje sumnjivih transakcija i vođenje evidencije, ako je u odnosu na strankom na koju se primjenjuje ova Direktiva.

- (28) U slučaju zastupanja ili vanjskih izvođača na ugovornoj osnovi između institucija ili osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva i vanjskih fizičkih ili pravnih osoba na koje se ova Direktiva ne primjenjuje, sve obveze u smislu sprečavanja pranja novca i sprečavanja financiranja terorizma zastupnika ili vanjskih izvođača koji čine dio institucija ili osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva proizlaze jedino iz ugovora, a ne iz ove Direktive. Odgovornost za pridržavanje odredaba ove Direktive i dalje ostaje obveza institucije ili osobe na koju se ona primjenjuje.
- (29) Sumnjive transakcije prijavljuju se financijsko-obavještajnoj jedinici (Financial Intelligence Unit - FIU), koja služi kao nacionalni centar za primanje, analizu i distribuciju prijava o sumnjivim transakcijama i ostalih informacija koje se odnose na moguće slučajeve pranja novca ili financiranja terorizma odgovornim nadležnim tijelima. To ne bi trebalo primorati države članice na mijenjanje njihovih postojećih sustava prijavljivanja ako se prijavljivanje obavlja putem državnog odvjetništva ili drugih tijela odgovornih za provedbu prava, pod uvjetom da se informacije šalju financijsko-obavještajnim jedinicama odmah i u nepročišćenom obliku, čime se tim jedinicama omogućava neometan rad, uključujući međunarodnu suradnju s ostalim financijsko-obavještajnim jedinicama.
- (30) Odstupajući od opće zabrane obavljanja sumnjivih transakcija, institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva mogu obavljati sumnjive transakcije prije obavješćivanja nadležnih tijela, ako je nemoguće ne obaviti predmetnu transakciju ili bi njezino neobavljanje moglo ugroziti napore u gonjenju korisnika operacija za koje se sumnja da se radi o operacijama pranja novca ili financiranja terorizma. To međutim ne smije dovesti u pitanje međunarodne obveze koje su države članice prihvatile, a odnose se na neodgodivo zamrzavanje sredstava ili druge imovine terorista, terorističkih organizacija ili osoba koje financiraju terorizam, u skladu s relevantnim rezolucijama Vijeća sigurnosti Ujedinjenih naroda.
- (31) Ukoliko država članica odluči koristiti izuzeća iz članka 23. stavka 2. ona može dopustiti ili zahtijevati od samoregulatornog tijela koje zastupa osobe iz tog članka da ne prenosi informacije financijsko-obavještajnoj jedinici dobivene od tih osoba u okolnostima navedenim u tom članku.
- (32) Postoji znatan broj slučajeva kada su zaposlenici koji su prijavili svoje sumnje u pranje novca bili izvrgnuti prijetnjama ili neprijateljskom postupanju. Iako se ova Direktiva ne može miješati u sudske postupke država članica, ovo je vrlo važno pitanje za djelotvornost sustava za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma. Države članice moraju biti svjesne tog problema i moraju učiniti sve što je u njihovoj moći da zaštite zaposlenike od takvih prijetnji ili neprijateljskog djelovanja.
- (33) Objavljivanje informacija iz članka 28. trebalo bi biti u skladu s pravilima o prijenosu osobnih podataka trećim zemljama kako je utvrđeno Direktivom 95/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 24. listopada 1995. o zaštiti pojedinaca u vezi s obradom osobnih podataka i o slobodnom prijenosu takvih podataka (¹). Nadalje, člankom 28. se ne smije zadirati u odredbe nacionalnog zakonodavstva o zaštiti podataka i službene tajne.
- (34) Ova se Direktiva ne primjenjuje na osobe koje samo rade na pretvaranju papirnatih dokumentacije u elektroničke podatke prema ugovoru sklopljenom s kreditnom institucijom ili financijskom institucijom niti se ona ne primjenjuje na fizičke ili pravne osobe koje kreditnim ili financijskim institucijama samo pružaju usluge sustava obavješćivanja ili drugih sustava potpore za prijenos sredstava ili sustava kliringa ili namire.
- (35) Pranje novca i financiranje terorizma su međunarodni problemi i napore za njihovo suzbijanje trebaju biti globalni. Kada kreditne i financijske institucije Zajednice imaju podružnice i tvrtke kćeri u trećim zemljama koje u tom području imaju nedostatan zakonodavstvo, one moraju, kako bi izbjegle primjenu vrlo različitih standarda unutar institucije ili grupe institucija, primijeniti standard Zajednice ili obavijestiti nadležna tijela matične države članice u slučaju kada je primjena tog standarda nemoguća.
- (36) Važno je da su kreditne i financijske institucije u stanju brzo odgovoriti na zahtjeve za informacije o tome održavaju li one poslovne odnose s imenovanim osobama. U svrhu identifikacije takvih poslovnih odnosa kako bi se takve informacije mogle brzo osigurati, kreditne i financijske institucije moraju imati uspostavljene djelotvorne sustave koji su proporcionalni veličini i prirodi njihovog poslovanja. Za kreditne institucije i veće financijske institucije posebno je primjereno da imaju na raspolaganju elektroničke sustave. Ova odredba od velikog je značaja u kontekstu postupaka koje vode mjerama poput zamrzavanja ili zapljene imovine (uključujući imovinu terorista), u skladu s važećim nacionalnim zakonodavstvom ili zakonodavstvom Zajednice s ciljem suzbijanja terorizma.

⁽¹⁾ SL L 281, 23.11.1995., str. 31. Direktiva kako je izmijenjena Uredbom (EZ) br. 1882/2003 (SL L 284, 31.10.2003., str. 1.).

- (37) Ovom se Direktivom utvrđuju detaljna pravila za temeljitu identifikaciju stranaka, uključujući proširenu temeljitu identifikaciju u slučaju stranaka ili poslovnih odnosa višeg stupnja rizika, poput odgovarajućih postupaka kojima se utvrđuje je li određena osoba politički izložena, kao i određenih dodatnih, detaljnijih zahtjeva poput postojanja postupaka i strategija kojima se osigurava poštivanje propisa. Sve institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva moraju udovoljiti navedenim zahtjevima, dok se od država članica očekuje da prilagode detaljnu provedbu predmetnih odredaba posebnostima pojedinih profesija kao i razlikama u opsegu i veličini institucija i osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva.
- (38) Kako bi se osigurala kontinuirana predanost institucija i ostalih na koje se odnosi zakonodavstvo Zajednice u ovom području potrebno im je, kada god je to moguće, osigurati povratne informacije o korisnosti i daljnjim aktivnostima vezano uz prijave koje oni podnose. Kako bi se to omogućilo i kako bi se omogućilo preispitivanje djelotvornosti njihovih sustava za suzbijanje pranja novca i financiranja terorizma, države članice trebaju voditi i unapređivati relevantne statističke podatke.
- (39) Prilikom registracije ili izdavanja dozvola za rad mjenjačnicama, pružateljima usluga trusta ili trgovačkih društava ili kasina, unutar države, nadležna tijela moraju osigurati da osobe koje stvarno upravljaju ili će upravljati poslovanjem takvih tijela i stvarni vlasnici budu primjerene osobe. Kriterij za određivanje primjerenosti određene osobe utvrđuje se u skladu s odredbama nacionalnog zakonodavstva. Kao minimum, takav kriterij mora odražavati potrebu za zaštitom takvih subjekata od zloporabe njihovog posloводства ili stvarnih vlasnika u kriminalne svrhe.
- (40) Uzimajući u obzir međunarodni karakter pranja novca i financiranja terorizma, potrebno je što je više moguće poticati koordinaciju i suradnju između financijsko-obavještajnih jedinica iz Odluke Vijeća 2000/642/PUP od 17. listopada 2000. o uređenju suradnje između financijsko-obavještajnih jedinica država članica vezano uz razmjenu informacija⁽¹⁾, uključujući uspostavljanje mreže financijsko-obavještajnih jedinica EU-a. U tom smislu, Komisija pruža potrebnu pomoć za olakšavanje navedene koordinacije, uključujući financijsku pomoć.
- (41) Važnost suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma trebala bi potaknuti države članice da u nacionalnom zakonodavstvu utvrde kazne koje su djelotvorne, razmjerne i imaju svojstvo odvratanja za slučaj nepoštivanja odredbi nacionalnih propisa donesenih u skladu s ovom Direktivom. Potrebno je donijeti odredbe za kazne u odnosu na fizičke i pravne osobe. Kako su pravne osobe često uključene u složene operacije pranja novca ili financiranja terorizma, sankcije je potrebno uskladiti s djelatnostima koje obavljaju pravne osobe.
- (42) Fizičke osobe koje obavljaju bilo koju od djelatnosti navedenih u članku 2. stavku 1. podstavku 3. točkama (a) i (b) u okviru strukture pravne osobe, ali na neovisnoj osnovi, neovisno su odgovorne za poštivanje odredaba ove Direktive, osim članka 35.
- (43) Pojašnjenje tehničkih aspekata pravila utvrđenih ovom Direktivom može biti potrebno radi osiguranja djelotvorne i dovoljno dosljedne provedbe ove Direktive, uzimajući u obzir različitost financijskih instrumenata, profesija i rizika u različitim državama članicama i tehnički razvoj u borbi protiv pranja novca i financiranja terorizma. Komisija treba stoga imati ovlast za donošenje provedbenih mjera, poput pojedinih kriterija za identifikaciju nisko i visokorizičnih situacija u kojima može biti dovoljna pojednostavljena temeljita identifikacija stranaka ili u kojima je primjerenija upotreba proširenih postupaka temeljite identifikacije stranaka, pod uvjetom da one ne mijenjaju osnovne elemente ove Direktive i pod uvjetom da Komisija djeluje u skladu s načelima navedenim u ovoj Direktivi, nakon konzultacija s Odborom za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma.
- (44) Mjere potrebne za provedbu ove Direktive donose se u skladu s Odlukom Vijeća 1999/468/EZ od 28. lipnja 1999. o utvrđivanju postupaka za provedbu izvršnih ovlasti danih Komisiji⁽²⁾. U tom smislu potrebno je osnovati novi Odbor za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma, kojim se zamjenjuje Kontaktni odbor za sprečavanje pranja novca, uspostavljen Direktivom 91/308/EEZ.
- (45) S obzirom na značajne promjene koje bi trebalo provesti u Direktivi 91/308/EEZ, radi jasnoće potrebno ju je staviti izvan snage.
- (46) Budući da države članice cilj ove Direktive, odnosno sprečavanje upotrebe financijskog sustava u svrhu pranja novca i financiranja terorizma, ne mogu postići u dovoljnoj mjeri te da on u smislu razmjera i učinaka djelovanja, može biti bolje ostvaren na razini Zajednice, Zajednica može donijeti mjere, u skladu s načelom supsidijarnosti iz članka 5. Ugovora. U skladu s načelom proporcionalnosti, navedenom u tom članku, ova Direktiva ne ide dalje od onog što je neophodno za postizanje tog cilja.

⁽¹⁾ SL L 271, 24.10.2000., str. 4.

⁽²⁾ SL L 184, 17.7.1999., str. 23.

- (47) U izvršavanju svojih izvršnih ovlasti u skladu s ovom Direktivom, Komisija poštuje sljedeća načela: potrebu za visokom razinom transparentnosti i konzultacije s institucijama i osobama na koje se primjenjuje ova Direktiva i s Europskim parlamentom i Vijećem; potrebu osiguranja sposobnosti nadležnih tijela za osiguranjem dosljednog poštivanja pravila; ravnotežu troškova i koristi za institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva na dugoročnoj osnovi u pogledu svih provedbenih mjera; potrebu za poštivanjem potrebne fleksibilnosti u primjeni provedbenih mjera u skladu s pristupom koji se temelji na ocjeni rizika; potrebu za osiguranjem usklađenosti s ostalim zakonodavstvom Zajednice u ovom području; potrebu za zaštitom Zajednice, njezinih država članica i njihovih građana od posljedica pranja novca i financiranja terorizma.
- (48) Ovom se Direktivom poštuju temeljna prava i slijede načela, posebno ona priznata Poveljom o temeljnim ljudskim pravima Europske unije. Ništa u ovoj Direktivi se ne smije tumačiti ili provoditi na način koji nije u skladu s Europskom konvencijom o ljudskim pravima,

DONIJELI SU OVU DIREKTIVU:

POGLAVLJE I.

PREDMET, DJELOKRUG I DEFINICIJE

Članak 1.

1. Države članice osiguravaju zabranu pranja novca i financiranja terorizma.
2. Za potrebe ove Direktive, sljedeće aktivnosti, kada se obavljaju namjerno, smatraju se pranjem novca:
 - (a) konverzija ili prijenos imovine, a kada se zna da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili sudjelovanjem u takvoj aktivnosti, radi utaje ili prikrivanja nedopuštenog porijekla imovine ili pomaganja bilo kojoj osobi koja je uključena u provedbu takve aktivnosti u izbjegavanju pravnih posljedica njegovog djelovanja;
 - (b) utaja ili prikrivanje prave prirode, izvora, lokacije, raspolaganja, kretanja, prava vezano uz ili vlasništvo nad imovinom, a kada se zna da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili sudjelovanjem u takvoj aktivnosti;

- (c) stjecanje, posjedovanje ili korištenje imovine, ako se zna, u vrijeme primitka, da je ta imovina stečena kriminalnom aktivnošću ili sudjelovanjem u takvoj aktivnosti;
- (d) sudjelovanje, udruživanje radi provedbe, pokušaji provedbe i omogućavanje, poticanje, pogodovanje i savjetovanje pri provedbi bilo koje od aktivnosti navedenih u prethodnim točkama.

3. Pranjem novca smatraju se čak i situacije u kojima su aktivnosti koje su stvorile imovinu koja se pere provedene na teritoriju druge države članice ili neke treće zemlje.

4. Za potrebe ove Direktive, „financiranjem terorizma” smatra se osiguravanje ili prikupljanje sredstava, bilo kojim putem, izravno ili neizravno, s namjerom da se ona koriste ili uz saznanje da će se ona koristiti, bilo u cijelosti ili djelomično, za počinjenje bilo kojeg od kaznenih djela u smislu članka 1. do 4. Okvirne odluke Vijeća 2002/475/PUP od 13. lipnja 2002. o suzbijanju terorizma ⁽¹⁾.

5. Saznanje, namjera ili svrha koji čine potreban element aktivnosti iz stavaka 2. i 4. mogu se izvesti iz objektivnih činjeničnih okolnosti.

Članak 2.

1. Ova se Direktiva primjenjuje na:

- (1) kreditne institucije;
- (2) financijske institucije;
- (3) sljedeće pravne ili fizičke osobe u obavljanju njihovih profesionalnih djelatnosti:
 - (a) revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike;
 - (b) javne bilježnike i ostale nezavisne pravne stručnjake, kada sudjeluju, bilo da djeluju u ime i za svoje stranke u bilo kojoj vrsti financijskih transakcija ili transakcija koje uključuju nekretnine ili pružaju pomoć u planiranju ili obavljanju transakcija za svoje stranke vezano uz:
 - i. kupnju i prodaju nekretnina ili poslovnih subjekata;
 - ii. upravljanje novcem, vrijednosnim papirima ili drugom imovinom stranaka;

⁽¹⁾ SL L 164, 22.6.2002., str. 3.

- iii. otvaranje i vođenje bankovnih, štednih ili računa vrijednosnih papira;
- iv. organizaciju doprinosa potrebnih za stvaranje, poslovanje ili upravljanje trgovačkim društvima;
- v. stvaranje, poslovanje ili upravljanje trustovima, trgovačkim društvima ili sličnim strukturama;
- (c) pružatelje usluga trustova ili usluga trgovačkih društava koji nisu obuhvaćeni točkama (a) ili (b);
- (d) zastupnike u trgovini nekretninama;
- (e) ostale fizičke ili pravne osobe koje se bave trgovinom robom, pod uvjetom da se plaćanje obavlja u gotovini u iznosu od EUR 15 000 ili više, bez obzira provodi li se transakcija kao jedna operacija ili u nekoliko operacija koje se čine povezanim;
- (f) kasina.
2. Države članice mogu odrediti da se na pravne i fizičke osobe koje se bave financijskom aktivnošću na povremenoj osnovi ili u vrlo ograničenom opsegu, a koja predstavlja malen rizik u smislu pranja novca ili financiranja terorizma, ne primjenjuje članak 3. stavak 1. ili 2.

Članak 3.

Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije:

- (1) „kreditna institucija“ znači kreditna institucija, kako je definirana u prvom podstavku članka 1. stavka 1. Direktive 2000/12/EZ Europskoga parlamenta i Vijeća od 20. ožujka 2000. o početku poslovanja i obavljanju djelatnosti kreditnih institucija⁽¹⁾ uključujući podružnice u smislu članka 1. stavka 3. te Direktive koje se nalaze u Zajednici kreditnih institucija koje imaju sjedište unutar ili izvan Zajednice;
- (2) „financijske institucije“ znači:
- (a) poduzeće koje nije kreditna institucija, a koje obavlja jednu ili više djelatnosti obuhvaćenih točkama od 2. do 12. i točkom 14. Priloga I. Direktivi 2000/12/EZ, uključujući aktivnosti mjenjačnica (*bureaux de change*) i organizacija za prijenos ili doznačivanje novca;
- (b) osiguravajuće društvo koje posjeduje primjereno ovlaštenje za rad u skladu s Direktivom 2002/83/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 5. studenoga 2002. o životnom osiguranju⁽²⁾, ukoliko obavlja aktivnosti obuhvaćene tom Direktivom;
- (c) investicijsko poduzeće definirano u točki 1. članka 4. stavka 1. Direktive 2004/39/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 21. travnja 2004. o tržištima financijskih instrumenata⁽³⁾;
- (d) poduzeće za zajedničko ulaganje koje trguje svojim jedinicama ili dionicama;
- (e) posrednik u osiguranju iz članka 2. stavka 5. Direktive 2002/92/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 9. prosinca 2002. o posredovanju pri osiguranju⁽⁴⁾, uz izuzetak posrednika iz članka 2. stavka 7. te Direktive, kada se bavi životnim osiguranjem i ostalim uslugama povezanim s ulaganjem;
- (f) podružnice, smještene u Zajednici, financijskih institucija iz točaka od (a) do (e), čija su sjedišta unutar ili izvan Zajednice;
- (3) „imovina“ znači imovina svake vrste, bilo fizička ili nefizička, pokretna ili nepokretna, materijalna ili nematerijalna i pravni dokumenti ili instrumenti u bilo kojem obliku uključujući elektronički ili digitalni, kojim se dokazuje vlasništvo nad ili udjel u imovini te vrste;
- (4) „kriminalna aktivnost“ znači svaka vrsta kriminalne upletenosti u počinjenje teškog kaznenog djela;
- (5) „teško kazneno djelo“ znači, kao minimum:
- (a) radnje u smislu definicije iz članaka od 1. do 4. Okvirne odluke 2002/475/PUP;
- (b) sva kaznena djela iz članka 3. stavka 1. točke (a) Konvencije Ujedinjenih naroda iz 1988., protiv nedopuštene trgovine narkoticima i psihotropnim supstancama;
- (c) aktivnosti kriminalnih organizacija u smislu članka 1. Zajedničke akcije Vijeća 98/733/PUP od 21. prosinca 1998. o kažnjivosti sudjelovanja u kriminalnoj organizaciji u državama članicama Europske unije⁽⁵⁾;
- (d) prijevara, barem ona ozbiljne prirode, u smislu članka 1. stavka 1. i članka 2. Konvencije o zaštiti financijskih interesa Europskih zajednica⁽⁶⁾;
- (e) korupcija;
- (f) sva kažnjiva djela koja se kažnjavaju lišavanjem slobode ili nalogom za zadržavanje na maksimalno razdoblje od više od godinu dana, kada je riječ o državama čiji pravni sustavi predviđaju minimalni prag za kažnjiva djela, sva kažnjiva djela koja se kažnjavaju lišavanjem slobode ili nalogom za zadržavanje na minimalno razdoblje od više od šest mjeseci;

⁽¹⁾ SL L 126, 26.5.2000., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2005/1/EZ (SL L 79, 24.3.2005., str. 9.).

⁽²⁾ SL L 345, 19.12.2002., str. 1. Direktiva kako je zadnje izmijenjena Direktivom 2005/1/EZ.

⁽³⁾ SL L 145, 30.4.2004., str. 1.

⁽⁴⁾ SL L 9, 15.1.2003., str. 3.

⁽⁵⁾ SL L 351, 29.12.1998., str. 1.

⁽⁶⁾ SL C 316, 27.11.1995., str. 49.

- (6) „stvarni vlasnik” znači fizička osoba/osobe koja/e u konačnici posjeduje/ju ili kontrolira/ju stranku i/ili fizičku osobu u čije ime se provodi transakcija. Stvarni vlasnik uključuje kao minimum:
- (a) u slučaju poslovnih subjekata:
- i. fizičku osobu/osobe koja/e u konačnici posjeduje/ju ili kontrolira/ju pravni subjekt putem izravnog ili neizravnog vlasništva ili kontrole nad dovoljnim postotkom dionica ili glasačkih prava u tom pravnom subjektu, uključujući putem udjela dionica na donositelja, osim trgovačkih društava uvrštenih na uređenim tržištima koja podliježu obvezi objavljivanja u skladu sa zakonodavstvom Zajednice ili ekvivalentnim međunarodnim standardima; postotak od 25 % plus jedna dionica smatra se dovoljnim za zadovoljavanje ovog kriterija;
 - ii. fizička osoba/osobe koja/e na neki drugi način obavlja/ju kontrolu nad upravljanjem određenim pravnim subjektom;
- (b) u slučaju pravnih subjekata, poput fondacija, i pravnih aranžmana, poput trustova, koji upravljaju sredstvima i obavljaju distribuciju sredstava;
- i. u slučaju gdje su budući korisnici već utvrđeni, pravna osoba/osobe koja/e je/su korisnik/ci 25 % ili više imovine pravnog aranžmana ili pravnog subjekta;
 - ii. u slučaju gdje se pojedinci koji imaju korist od pravnog aranžmana ili subjekta tek trebaju utvrditi, skupina osoba za čiji se temeljni interes uspostavlja pravni aranžman ili subjekt ili u čijem interesu pravni aranžman ili subjekt djeluje;
 - iii. fizička osoba/osobe koja/e obavlja/ju kontrolu nad 25 % ili više imovine pravnog aranžmana ili subjekta;
- (7) „pružatelji usluga trusta i trgovačkih društava” znači sve fizičke ili pravne osobe koje u poslovnom smislu pružaju bilo koju od sljedećih usluga trećim stranama:
- (a) osnivanje trgovačkih društava ili ostalih pravnih osoba;
 - (b) obavlja funkciju ili postavlja drugu osobu da obavlja funkciju direktora ili tajnika poduzeća, partnera u partnerstvu ili sličnog položaja u odnosu na druge pravne osobe;
 - (c) pružanje usluga sjedišta, poslovne adrese, korespondentne adrese ili upravne adrese i ostalih povezanih usluga trgovačkom društvu, partnerstvu ili nekoj drugoj pravnoj osobi ili aranžmanu;
 - (d) obavlja funkciju ili postavlja drugu osobu da djeluje kao skrbnik izričite povjere ili sličnog pravnog aranžmana;
 - (e) obavlja funkciju ili postavlja drugu osobu da obavlja funkciju nominalnog dioničara u ime druge osobe osim trgovačkog društva uvrštenog na uređenom tržištu koje podliježe obvezi objavljivanja u skladu sa zakonima Zajednice ili ekvivalentnim međunarodnim standardima;
- (8) „politički izložene osobe” znači fizičke osobe kojima su povjerene ili su im bile povjerene istaknute javne funkcije kao i članove njihove uže obitelji ili osobe za koje se zna da su njihovi bliski suradnici;
- (9) „poslovni odnos” znači poslovni, profesionalni ili komercijalni odnos koji je povezan s profesionalnim djelatnostima institucija i osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva i od kojeg se očekuje, u vrijeme uspostavljanja kontakta, da ima element trajnosti;
- (10) „fiktivna banka” znači kreditna institucija ili institucija koja se bavi ekvivalentnim aktivnostima, osnovana na području nadležnosti u kojoj ona nije fizički prisutna te nema stvarnog vodstva i uprave i koja nije povezana s uređenom financijskom grupom.

Članak 4.

1. Države članice osiguravaju primjenu odredaba ove Direktive bilo u cijelosti ili djelomično i na profesije i kategorije poduzeća, pored institucija i osoba iz članka 2. stavka 1., koje se bave aktivnostima za koje je vrlo vjerojatno da će se koristiti za pranje novca ili financiranje terorizma.

2. Kada država članica odluči proširiti primjenu odredaba ove Direktive i na druge profesije i kategorije poduzeća pored onih iz članka 2. stavka 1., ona o tome obavješćuje Komisiju.

Članak 5.

S ciljem sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma, države članice mogu donositi ili držati na snazi strože odredbe u području koje obuhvaća ova Direktiva.

POGLAVLJE II.

TEMELJITA IDENTIFIKACIJA STRANAKA

ODJELJAK 1.

Opće odredbe

Članak 6.

Države članice zabranjuju svojim kreditnim i financijskim institucijama držanje anonimnih računa i anonimnih štednih knjižica. Odstupajući od odredaba članka 9. stavka 6., države članice u svim slučajevima zahtijevaju da se vlasnike i korisnike postojećih anonimnih računa ili anonimnih štednih knjižica podvrgne mjerama temeljite identifikacije stranaka što je prije moguće, a u svakom slučaju prije korištenja bilo koje vrste takvih računa ili štednih knjižica.

Članak 7.

Institucije i osobe obuhvaćene ovom Direktivom primjenjuju mjere temeljite identifikacije stranaka u sljedećim slučajevima:

- (a) prilikom uspostavljanja poslovnog odnosa;
- (b) prilikom obavljanja povremenih transakcija u iznosu od 15 000 EUR ili više, bez obzira obavlja li se transakcija u obliku jedne operacije ili više operacija koje se čine povezanima;
- (c) kada postoji sumnja na pranje novca ili financiranje terorizma, bez obzira na sva moguća odstupanja, izuzeća ili pragove;
- (d) kada postoje sumnje u istinitost ili primjerenost prethodno dobivenih identifikacijskih podataka o stranci.

Članak 8.

- (1) Mjere temeljite identifikacije stranaka obuhvaćaju:
 - (a) identifikaciju stranaka i provjeru identiteta stranaka na temelju dokumenata, podataka ili informacija dobivenih iz pouzdanog i neovisnog izvora;
 - (b) identifikaciju, po potrebi, stvarnog vlasnika i poduzimanje odgovarajućih mjera i mjera koje se temelje na ocjeni rizika za provjeru identiteta stranke kako bi se institucija ili osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva mogla uvjeriti da zna tko je stvarni vlasnik, uključujući, u pogledu pravnih osoba, trustove i slične pravne aranžmane, poduzimanjem mjera koje se temelje na ocjeni rizika i ostalih odgovarajućih mjera potrebnih za razumijevanje vlasničke i kontrolne strukture stranke;
 - (c) prikupljanje informacija o svrsi i namjeni poslovnog odnosa;

- (d) provođenje stalnog praćenja poslovnih odnosa uključujući i kontrolu transakcija tijekom poslovnog odnosa kako bi se osiguralo da su transakcije koje se obavljaju u skladu sa saznanjima dotične institucije ili osobe o stranci, poslovnom profilu i rizičnosti te, po potrebi, izvoru sredstava i osiguravanje ažuriranja dokumentacije, podataka ili informacija koje se vode.

2. Institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva ispunjavaju sve zahtjeve vezano uz temeljitu identifikaciju stranaka iz stavka 1., no mogu odrediti opseg tih mjera na temelju ocjene rizika ovisno o vrsti stranke, poslovnom odnosu, proizvodu ili transakciji. Institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva moraju biti sposobne dokazati nadležnim tijelima navedenim u članku 37., uključujući samoregulatorna tijela, primjerenost opsega mjera s obzirom na rizik pranja novca i financiranja terorizma.

Članak 9.

1. Države članice zahtijevaju da se provjera identiteta stranaka i stvarnog vlasnika obavlja prije uspostavljanja poslovnog odnosa ili počinjenja transakcije.

2. Odstupajući od stavka 1., države članice mogu dopustiti da se provjera identiteta stranke i stvarnog vlasnika obavi tijekom uspostavljanja poslovnog odnosa ukoliko je to potrebno, kako ne bi došlo do prekida uobičajenog poslovanja i u slučaju gdje je rizik pranja novca i financiranja terorizma malen. U takvim situacijama spomenute je postupke potrebno provesti što je prije moguće nakon prvog kontakta.

3. Odstupajući od stavaka 1. i 2., države članice mogu, vezano uz poslove životnog osiguranja, dopustiti da se provjera identiteta stvarnog vlasnika police obavlja nakon uspostavljanja poslovnog odnosa. U tom slučaju, provjera se obavlja kod isplate ili prije isplate ili u trenutku, odnosno prije trenutka, kad korisnik namjerava koristiti prava iz dotične police.

4. Odstupajući od stavaka 1. i 2., države članice mogu dopustiti otvaranje bankovnog računa pod uvjetom postojanja primjerenih kontrolnih postupaka kojima se osigurava da stranka ne može provesti transakcije, odnosno da se one ne mogu provesti u njezino ime, dok se ne postigne puna usklađenost s prethodno navedenim odredbama.

5. Države članice zahtijevaju da institucija ili osoba koja nije u mogućnosti ispuniti zahtjeve iz točaka (a), (b) i (c) članka 8. stavka 1., ne obavlja transakcije putem bankovnog računa, ne uspostavlja poslovne odnose ili ne obavlja transakcije ili da prekine poslovni odnos te razmotri izvještavanje financijsko-obavještajne jedinice (FIU) u skladu s člankom 22. vezano uz dotičnu stranku.

Države članice nisu dužne primijeniti prethodni podstavak u situacijama gdje su javni bilježnici, nezavisni pravni stručnjaci, revizori, vanjski računovođe i porezni savjetnici u tijeku utvrđivanja pravnog položaja svojih stranaka ili rade na poslovima obrane ili zastupanja tih stranaka u sudskim postupcima ili vezano uz sudske postupke, uključujući savjete o pokretanju ili izbjegavanju postupaka.

6. Države članice zahtijevaju da institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva postupke temeljite identifikacije stranaka ne primjenjuju samo na sve nove stranke već i pravovremeno na postojeće stranke na temelju ocjene rizika.

Članak 10.

1. Države članice zahtijevaju provođenje identifikacije i provjere identiteta stranaka u kasinima prilikom svake kupnje ili zamjene kockarskih žetona u vrijednosti od 2 000 EUR ili više.

2. Smatra se da su kasina koja podliježu državnoj kontroli u svakom slučaju ispunila uvjet temeljite identifikacije stranaka po obavljenoj registraciji, identifikaciji i provjeri identiteta njihovih stranaka odmah po ili prije njihovog ulaska, bez obzira na iznos kockarskih žetona koje su kupili.

ODJELJAK 2.

Pojednostavljeni postupak temeljite identifikacije stranaka

Članak 11.

1. Odstupajući od članka 7. točaka (a), (b) i (d), članka 8. i članka 9. stavka 1., institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva ne podliježu zahtjevima iz navedenih članaka ako se radi o strankama koje su kreditne ili financijske institucije na koje se primjenjuje ova Direktiva ili kreditne ili financijske institucije smještene u trećoj zemlji koja propisuje zahtjeve jednake onima iz ove Direktive te nad kojima se obavlja nadzor u pogledu ispunjavanja tih zahtjeva.

2. Odstupajući od članka 7. točaka (a), (b) i (d), članka 8. i članka 9. stavka 1., države članice mogu dopustiti institucijama i osobama na koje se primjenjuje ova Direktiva da ne provode temeljitu identifikaciju stranaka koje su:

(a) uvrštena trgovačka društva čijim se vrijednosnim papirima trguje na uređenom tržištu u smislu Direktive 2004/39/EZ u jednoj ili više država članica i uvrštena trgovačka društva iz

trećih zemalja koja podliježu obvezi objavljivanja u skladu sa zakonodavstvom Zajednice;

(b) stvarni vlasnici zbirnih računa koje vode javni bilježnici i ostali nezavisni pravni stručnjaci iz država članica ili iz trećih zemalja pod uvjetom da podliježu obvezi suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma u skladu s međunarodnim standardima i da podliježu nadzoru ispunjavanja tih obveza te pod uvjetom da institucije koje djeluju kao depozitarne institucije za zbirne račune mogu na zahtjev dobiti informacije o identitetu stvarnog vlasnika;

(c) domaća tijela javne vlasti,

odnosno sve druge stranke koje predstavljaju malen rizik u smislu pranja novca ili financiranja terorizma, a koje ispunjavaju tehničke kriterije utvrđene u skladu s člankom 40. stavkom 1. točkom (b).

3. U slučajevima spomenutima u stavcima 1. i 2. institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva dužne su u svakom slučaju prikupiti dovoljno informacija kako bi utvrdile ispunjava li stranka uvjete za izuzeće iz tih stavaka.

4. Države članice međusobno se obavještavaju te obavještavaju i Komisiju o slučajevima gdje one smatraju da određena treća zemlja ispunjava uvjete iz stavaka 1. ili 2. ili u drugim situacijama kada su ispunjeni tehnički kriteriji utvrđeni u skladu s člankom 40. stavkom 1. točkom (b).

5. Odstupajući od članka 7. točaka (a), (b) i (d), članka 8. te članka 9. stavka 1., države članice mogu dopustiti institucijama i osobama na koje se primjenjuje ova Direktiva da ne provode temeljitu identifikaciju stranaka u pogledu:

(a) polica životnog osiguranja čija godišnja premija ne prelazi iznos od 1 000 EUR odnosno jedinstvenih premija koje ne premašuju iznos od 2 500 EUR;

(b) polica mirovinskog osiguranja ukoliko ne postoji klauzula o ustupanju i polica se ne može koristiti kao instrument osiguranja;

(c) mirovinskog ili drugog odgovarajućeg sustava koji osigurava mirovine zaposlenicima gdje se doprinosi uplaćuju putem odbitaka od plaća, a pravila takvog sustava ne dopuštaju prijenos članskog udjela;

(d) elektronskog novca kako je definiran u članku 1. stavku 3. točki (b) Direktive 2000/46/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 18. rujna 2000. o započinjanju, obavljanju i bonitetnom nadzoru poslovanja institucija za izdavanje elektroničkog novca ⁽¹⁾, gdje, ukoliko se uređaj ne može ponovno puniti, najviši iznos pohranjen u uređaju iznosi 150 EUR ili u slučaju da se uređaj može ponovno puniti, granica utvrđena za ukupan iznos transakcija u kalendarskoj godini iznosi 2 500 EUR, osim u slučaju kad donositelj u skladu s člankom 3. Direktive 2000/46/EZ povuče iznos od 1 000 EUR ili više u istoj kalendarskoj godini,

ili u pogledu bilo kojeg drugog proizvoda ili transakcije koja predstavlja malen rizik u smislu pranja novca ili financiranja terorizma, a koji ispunjavaju tehničke kriterije utvrđene u skladu s člankom 40. stavkom 1. točkom (b).

Članak 12.

U slučaju kad Komisija donese odluku u skladu s člankom 40. stavkom 4., države članice zabranjuju institucijama i osobama na koje se primjenjuje ova Direktiva primjenu pojednostavljene temeljite identifikacije stranaka na kreditne i financijske institucije ili uvrštena trgovačka društva iz treće zemlje ili na druge subjekte koji proizlaze iz situacija koje zadovoljavaju tehničke kriterije utvrđene u skladu s člankom 40. stavkom 1. točkom (b).

ODJELJAK 3.

Prošireni postupak temeljite identifikacije stranaka

Članak 13.

1. Države članice zahtijevaju od institucija i osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva da na temelju ocjene rizika primjenjuju proširene mjere temeljite identifikacije stranaka, pored mjera iz članaka 7. i 8., i članka 9. stavka 6., u situacijama koje po svojoj prirodi mogu predstavljati veći rizik u smislu pranja novca ili financiranja terorizma, a barem u situacijama navedenim u stavcima 2., 3., 4. i u ostalim situacijama koje predstavljaju velik rizik u smislu pranja novca i financiranja terorizma, a koje ispunjavaju tehničke kriterije utvrđene u skladu s člankom 40. stavkom 1. točkom (c).

2. U slučaju kada stranka nije fizički prisutna prilikom identifikacije, države članice zahtijevaju od institucija i osoba poduzimanje specifičnih i primjerenih mjera za kompenzaciju više razine rizika, poput primjerice primjene jedne od ili više sljedećih mjera:

- (a) osigurati utvrđivanje identiteta stranke uz pomoć dodatnih dokumenata, podataka ili informacija;
- (b) poduzimanje dodatnih mjera za provjeru ili ovjeru podnesenih dokumenata, ili zahtijevanje potvrđne ovjere od strane kreditne ili financijske institucije na koju se primjenjuje ova Direktiva;

(c) osigurati obavljanje prvog plaćanja putem računa koji je otvoren na ime stranke kod kreditne institucije.

3. Kada je riječ o prekograničnim korespondentnim bankovnim odnosima s korespondentnim institucijama iz trećih zemalja, države članice zahtijevaju od svojih kreditnih institucija da:

- (a) prikupljaju dovoljno informacija o korespondentnoj instituciji radi potpunog razumijevanja prirode njezinog poslovanja i radi utvrđivanja iz javno dostupnih informacija ugleda institucije i kvalitete nadzora njezinog poslovanja;
- (b) ocijene kakav je sustav kontrole korespondentne institucije u pogledu mjera za sprečavanje pranja novca i sprečavanje financiranja terorizma;
- (c) prije uspostavljanja svakog novog korespondentnog bankovnog odnosa pribave odobrenje od više uprave;
- (d) dokumentiraju odgovornosti svake pojedine institucije;
- (e) se uvjere, vezano uz „prolazne” račune („payable-through accounts”), da je korespondentna kreditna institucija obavila provjeru identiteta stranaka te da kontinuirano provodi temeljitu identifikaciju stranaka koje imaju izravan pristup računima korespondenta te da na zahtjev može korespondentnoj instituciji pružiti relevantne podatke vezano uz temeljitu identifikaciju stranaka.

4. Što se tiče transakcija ili poslovnih odnosa s politički izloženim osobama koje prebivaju u drugoj državi članici ili u trećoj zemlji, države članice zahtijevaju od institucija i osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva da:

- (a) imaju odgovarajuće postupke koji se temelje na praćenju rizika za utvrđivanje je li stranka politički izložena osoba;
- (b) imaju odobrenje više uprave za uspostavljanje poslovnih odnosa s takvim strankama;
- (c) poduzmu odgovarajuće mjere za utvrđivanje izvora bogatstva i izvora sredstava koja su uključena u poslovni odnos ili transakciju;
- (d) provode pojačane mjere praćenja poslovnih odnosa.

⁽¹⁾ SL L 275, 27.10.2000., str. 39.

5. Države članice zabranjuju kreditnim institucijama uspostavljanje ili održavanje korespondentnih bankovnih odnosa s fiktivnim bankama te zahtijevaju da kreditne institucije poduzmu odgovarajuće mjere kako bi osigurale da ne ulaze u ili ne održavaju korespondentne bankovne odnose s bankom za koju se zna da dopušta da se njezinim računima koristi fiktivna banka.

6. Države članice osiguravaju da institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva posebno obrate pažnju na svaku prijetnju pranja novca ili financiranja terorizma koja može proizlaziti iz proizvoda ili transakcija koje bi mogle poticati anonimnost te da poduzmu mjere, prema potrebi, za sprečavanje njihovog korištenja za pranje novca ili financiranje terorizma.

ODJELJAK 4.

Izvedba treće strane

Članak 14.

Države članice mogu dopustiti institucijama i osobama na koje se primjenjuje ova Direktiva oslanjanje na treće strane u ispunjavanju zahtjeva utvrđenih u članku 8. stavku 1. točkama od (a) do (c). Međutim, krajnja odgovornost za ispunjavanje tih zahtjeva i nadalje leži na instituciji ili osobi na koju se primjenjuje ova Direktiva a koja se oslanja na treću stranu.

Članak 15.

1. Kada država članica dopusti oslanjanje unutar države na kreditne i financijske institucije iz članka 2. stavka 1. prvog ili drugog podstavka koje su smještene na njezinom teritoriju kao na treće strane, ta država članica u svakom slučaju dopušta institucijama i osobama iz članka 2. stavka 1. smještenim na njezinom teritoriju priznavanje i prihvaćanje, u skladu s odredbama predviđenima u članku 14., rezultata temeljite identifikacije stranaka iz članka 8. stavka 1. točaka (a) do (c), koju je u skladu s ovom Direktivom obavila institucija iz članka 2. stavka 1. prvog ili drugog podstavka u drugoj državi članici, s izuzetkom mjenjačnica i organizacija za prijenos ili doznačivanje novca, i koja ispunjava zahtjeve utvrđene u člancima 16. i 18., čak i ako se dokumenti ili podaci na kojima se temelje ti zahtjevi razlikuju od onih koji se traže u državi članici na koju se stranka upućuje.

2. Kada država članica dopusti oslanjanje unutar države na mjenjačnice i organizacije za prijenos ili doznačivanje novca iz

članka 3. stavka 2. točke (a) smještene na njezinom teritoriju kao na treće strane, ta država članica im u svakom slučaju dopušta priznavanje i prihvaćanje, u skladu s člankom 14. rezultata temeljite identifikacije stranaka iz članka 8. stavka 1. točaka (a) do (c), koju je u skladu s ovom Direktivom obavila institucija iste vrste u drugoj državi članici i koja ispunjava zahtjeve utvrđene u člancima 16. i 18., čak i ako se dokumenti ili podaci na kojima se temelje ti zahtjevi razlikuju od onih koji se traže u državi članici na koju se stranka upućuje.

3. Kada država članica dopusti oslanjanje unutar države na osobe iz članka 2. stavka 1. trećeg podstavka točaka (a) do (c) smještene na njezinom teritoriju kao na treće strane, ta država članica im u svakom slučaju dopušta priznavanje i prihvaćanje, u skladu s člankom 14. rezultata temeljite identifikacije stranaka iz članka 8. stavka 1. točaka (a) do (c), koju je u skladu s ovom Direktivom obavila osoba iz članka 2. stavka 1. trećeg podstavka točaka (a) do (c) u drugoj državi članici i koja ispunjava zahtjeve utvrđene u člancima 16. i 18., čak i ako se dokumenti ili podaci na kojima se temelje ti zahtjevi razlikuju od onih koji se traže u državi članici na koju se stranka upućuje.

Članak 16.

1. Za potrebe ovog odjeljka, „treće strane” su institucije i osobe navedene u članku 2. ili ekvivalentne institucije i osobe u trećoj zemlji, koje ispunjavaju sljedeće zahtjeve:

(a) da podliježu obveznoj profesionalnoj registraciji koja je zakonski priznata;

(b) da ispunjavaju zahtjeve temeljite identifikacije stranaka i vođenja evidencije utvrđene ovom Direktivom ili zahtjeve koji su istovjetni tim zahtjevima, a njihovo ispunjavanje zahtjeva iz ove Direktive podliježe nadzoru u skladu s odjeljkom 2. poglavlja V., ili su smještene u trećoj zemlji koja propisuje istovjetne zahtjeve kao i ova Direktiva.

2. Države članice međusobno se obavješćuju te obavješćuju Komisiju o slučajevima gdje smatraju da određena treća zemlja ispunjava uvjete iz stavka 1. točke (b).

Članak 17.

U slučaju kada Komisija donosi odluku u skladu s člankom 40. stavkom 4., države članice zabranjuju institucijama i osobama na koje se primjenjuje ova Direktiva oslanjanje na treće strane iz trećih država u ispunjavanju zahtjeva iz članka 8. stavka 1. točaka (a) do (c).

Članak 18.

1. Informacije koje se traže u skladu sa zahtjevima utvrđenima u članku 8. stavku 1. točkama (a) do (c) treće strane odmah stavljaju na raspolaganje instituciji ili osobi na koju se primjenjuje ova Direktiva, a na koju se stranka upućuje.

2. Relevantne kopije identifikacijskih podataka i podataka o provjeri identiteta te ostale relevantne dokumentacije o identitetu stranke ili stvarnog vlasnika treća strana na zahtjev odmah šalje instituciji ili osobi na koju se primjenjuje ova Direktiva, a na koju se stranka upućuje.

Članak 19.

Ovaj odjeljak ne primjenjuje se na vanjske izvođače ili zastupničke odnose ako se pružatelj usluga vanjskog izvođenja radova ili zastupnik, na temelju ugovornog aranžmana, treba smatrati dijelom institucije ili osobe na koju se primjenjuje ova Direktiva.

POGLAVLJE III.

OBVEZA IZVJEŠĆIVANJA

ODJELJAK 1.

Opće odredbe**Članak 20.**

Države članice zahtijevaju od institucija i osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva da obrate posebnu pažnju na svaku aktivnost za koju smatraju da je vrlo vjerojatno, uzevši u obzir njezinu prirodu, povezana s pranjem novca ili financiranjem terorizma, a posebno na složene ili neuobičajeno velike transakcije i sve neuobičajene obrasce transakcija koje nemaju očiglednu gospodarsku ili vidljivu zakonitu svrhu.

Članak 21.

1. Sve države članice osnivaju financijsko-obavještajnu jedinicu radi djelotvornog suzbijanja pranja novca i financiranja terorizma.

2. Navedena financijsko-obavještajna jedinica osniva se kao središnja nacionalna jedinica. Ona je odgovorna za primanje (i u mjeri u kojoj je to dopušteno, za zahtijevanje), analizu i distribuciju nadležnim tijelima informacija koje se tiču potencijalnog pranja novca, potencijalnog financiranja terorizma ili koje su propisane nacionalnim zakonodavstvom ili propisima. Ona mora imati na raspolaganju odgovarajuća sredstva za ispunjavanje svojih zadaća.

3. Države članice osiguravaju financijsko-obavještajnoj jedinici izravni ili neizravni te pravovremeni pristup financijskim, upravnim i policijskim podacima koji su joj potrebni za uspješno obavljanje svojih zadaća.

Članak 22.

1. Države članice zahtijevaju od institucija i osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva, a po potrebi i od njihovih direktora i zaposlenika, punu suradnju:

(a) brzim informiranjem financijsko-obavještajnih jedinica na vlastitu inicijativu, kada institucija ili osoba na koju se primjenjuje ova Direktiva zna, sumnja ili ima opravdane razloge sumnjati da je u tijeku ili je obavljeno pranje novca ili financiranje terorizma ili da je u tijeku ili je obavljen pokušaj pranja novca ili financiranja terorizma;

(b) brzim dostavljanjem svih potrebnih informacija financijsko-obavještajnoj jedinici na njezin zahtjev, u skladu s postupcima koje utvrđuje važeće zakonodavstvo.

2. Informacije iz stavka 1. dostavljaju se financijsko-obavještajnoj jedinici one države članice na čijem se teritoriju nalazi institucija ili osoba koja dostavlja informacije. Dotične informacije obično dostavlja osoba ili osobe imenovane u skladu s postupcima iz članka 34.

Članak 23.

1. Odstupajući od članka 22. stavka 1., države članice mogu, u slučaju osoba iz članka 2. stavka 1. trećeg podstavka točaka (a) i (b), imenovati primjereno samoregulatorno tijelo dotične profesije kao nadležno tijelo prvog stupnja za informiranje umjesto financijsko-obavještajne jedinice. Ne dovodeći u pitanje stavak 2., imenovano samoregulatorno tijelo u takvim slučajevima odmah proslijeđuje nepročišćene informacije financijsko-obavještajnoj jedinici.

2. Države članice nisu dužne primjenjivati obvezu utvrđenu u članku 22. stavku 1. na javne bilježnike, nezavisne pravne stručnjake, revizore, vanjske računovođe i porezne savjetnike vezano uz informacije koje primaju od stranaka ili informacije koje dobivaju o strankama, u tijeku utvrđivanja pravnog položaja svojih stranaka ili prilikom obavljanja svojih zadaća vezanih uz obranu ili zastupanje tih stranaka u sudskim postupcima ili vezano uz sudske postupke, uključujući davanje savjeta o pokretanju ili izbjegavanju postupaka, neovisno o tome jesu li predmetne informacije primljene ili dobivene prije, za vrijeme ili nakon navedenih postupaka.

Članak 24.

1. Države članice zahtijevaju od institucija i osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva suzdržavanje od provedbe transakcija za koje znaju ili sumnjaju da su povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma sve dok ne obave potrebne radnje u skladu s člankom 22. stavkom 1. točkom (a). U skladu sa zakonodavstvima država članica, mogu se izdati upute o neobavljanju transakcija.

2. U slučaju kada postoji sumnja da transakcija upućuje na pranje novca i financiranje terorizma i kada je na naveden način nemoguće ne obaviti tu transakciju ili bi njezino neobavljanje moglo omesti napore u gonjenju korisnika operacije za koju se sumnja da se radi o operaciji pranja novca ili financiranja terorizma, dotične institucije i osobe odmah po provedbi transakcije obavještavaju financijsko-obavještajnu jedinicu.

Članak 25.

1. Države članice osiguravaju da ako, tijekom kontrola koje u institucijama i osobama na koje se primjenjuje ova Direktiva obavljaju nadležna tijela iz članka 37. ili koje se obavljaju na neki drugi način, navedena nadležna tijela otkriju činjenice koje se mogu povezati s pranjem novca ili financiranjem terorizma, ona odmah o tome obavještavaju financijsko-obavještajnu jedinicu.

2. Države članice osiguravaju da nadzorna tijela koja su na temelju zakona ili propisa ovlaštena za nadzor tržišta dionica, deviznog tržišta i tržišta financijskih derivata, obavještavaju financijsko-obavještajnu jedinicu ako otkriju činjenice koje bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma.

Članak 26.

Objavljivanje u dobroj vjeri od strane institucije ili osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva ili zaposlenika ili direktora takve institucije ili osobe predviđeno člancima 22. stavkom 1. i člankom 23., informacija iz članka 22. i 23. ne čini kršenje bilo kakvih ograničenja o objavljivanju informacija utvrđenih ugovorom ili zakonodavnom, regulatornom ili administrativnom odredbom i ne izlaže instituciju ili osobu ili njezine direktore ili zaposlenike odgovornosti bilo koje vrste.

Članak 27.

Države članice poduzimaju odgovarajuće mjere za zaštitu zaposlenika institucija ili osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva, a koji prijave sumnje o pranju novca ili financiranja terorizma bilo interno ili financijsko-obavještajnu jedinicu, od izlaganja prijetnjama ili neprijateljskim radnjama.

ODJELJAK 2.

Zabrana objavljivanja

Članak 28.

1. Institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva i njihovi direktori i zaposlenici ne smiju otkriti dotičnoj stranci ili ostalim trećim osobama činjenicu da je došlo do obavještavanja u skladu s člancima 22. i 23. ili da je u tijeku ili je moguća istraga o pranju novca i financiranju terorizma.

2. Zabrana iz stavka 1. ne uključuje objavljivanje nadležnim tijelima iz članka 37., uključujući samoregulatorna tijela ili objavljivanje u svrhu suzbijanja kriminaliteta.

3. Zabrana iz stavka 1. ne sprečava objavljivanje između institucija iz država članica ili iz trećih zemalja pod uvjetom da one ispunjavaju uvjete iz članka 11. stavka 1. koje pripadaju istoj grupi u skladu s definicijom iz članka 2. stavka 12. Direktive 2002/87/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 16. prosinca 2002. o dodatnom nadzoru kreditnih institucija, osiguravajućih društava i investicijskih poduzeća u financijskom konglomeratu ⁽¹⁾.

4. Zabrana iz stavka 1. ne sprečava objavljivanje između osoba iz članka 2. stavka 1. trećeg podstavka točaka (a) i (b) iz država članica ili iz trećih zemalja koje propisuju zahtjeve istovjetne onima koji se utvrđuju ovom Direktivom, koje obavljaju svoju profesionalnu djelatnost, bilo kao zaposlenici ili ne, u okviru iste pravne osobe ili mreže. U smislu ovog članka, „mreža” označava veću strukturu kojoj osoba pripada i koja ima zajedničko vlasništvo, upravu i nadzor pridržavanja propisa.

5. Za institucije ili osobe iz članka 2. stavka 1. prvog, drugog i trećeg podstavka točaka (a) i (b) u slučajevima koji se odnose na istu stranku i istu transakciju koja uključuje dvije ili više institucija ili osoba, zabrana iz stavka 1. ne sprečava objavljivanje između relevantnih institucija ili osoba pod uvjetom da se one nalaze u državi članici ili u trećoj zemlji koja nameće zahtjeve jednake onima utvrđenima ovom Direktivom, da pripadaju istoj profesionalnoj kategoriji i da podliježu jednakim obvezama u pogledu čuvanja službene tajne i zaštite osobnih podataka. Razmijenjene informacije koriste se isključivo u svrhu sprečavanja pranja novca i financiranja terorizma.

6. Pokušaj osoba iz članka 2. stavka 1. trećeg podstavka točaka (a) i (b) da odvrate stranku od upuštanja u nezakonitu aktivnost, ne predstavlja objavljivanje u smislu stavka 1.

7. Države članice obavješćuju jedna drugu kao i Komisiju o slučajevima kada smatraju da treća zemlja ispunjava uvjete utvrđene u stavcima 3., 4. ili 5.

Članak 29.

Ako Komisija donese odluku u skladu s člankom 40. stavkom 4., države članice zabranjuju objavljivanje između institucija i osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva i institucija i osoba iz dotičnih trećih zemalja.

⁽¹⁾ SL L 35, 11.2.2003., str. 1.

POGLAVLJE IV.

VOĐENJE EVIDENCIJE I STATISTIČKI PODACI

Članak 30.

Države članice zahtijevaju od institucija i osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva da čuvaju niže navedenu dokumentaciju i informacije radi korištenja u istražnim radnjama ili za analizu mogućih slučajeva pranja novca ili financiranja terorizma koje provodi financijsko-obavještajna jedinica ili neko drugo nadležno tijelo u skladu s nacionalnim propisima:

- (a) u slučaju temeljite identifikacije stranke, preslike ili upućivanje na potrebnu dokumentaciju, za razdoblje od najmanje pet godina nakon prestanka poslovnog odnosa sa strankom;
- (b) u slučaju poslovnih odnosa i transakcija, dokazne isprave i evidencije, što obuhvaća originalne dokumente ili preslike dokumenata koji su prihvatljivi u sudskim postupcima u skladu s važećim nacionalnim zakonodavstvom za razdoblje od najmanje pet godina nakon provedbe transakcija ili okončanja poslovnog odnosa.

Članak 31.

1. Države članice zahtijevaju da kreditne i financijske institucije na koje se primjenjuje ova Direktiva u svojim podružnicama i tvrtkama kćerima u većinskom vlasništvu koje su smještene u trećim zemljama – ukoliko ih imaju - primjenjuju mjere koje su u najmanju ruku istovjetne onima utvrđenima ovom Direktivom vezano uz temeljitu identifikaciju stranke i vođenje evidencije.

U slučaju gdje zakonodavstvo treće zemlje ne dopušta primjenu takvih istovjetnih mjera, države članice zahtijevaju od dotičnih kreditnih i financijskih institucija da o tome obavijeste nadležna tijela relevantne matične države članice.

2. Države članice i Komisija međusobno se obavještavaju o slučajevima gdje zakonodavstvo treće zemlje ne dopušta primjenu mjera koje su propisane prvim podstavkom stavka 1. te se može poduzeti koordinirana akcija za rješavanje te situacije.

3. Države članice zahtijevaju da, u slučaju gdje zakonodavstvo treće zemlje ne dopušta primjenu mjera koje su propisane prvim podstavkom stavka 1., kreditne ili financijske institucije poduzmu dodatne mjere za djelotvorno postupanje s rizikom pranja novca i financiranja terorizma.

Članak 32.

Države članice zahtijevaju da njihove kreditne i financijske institucije imaju uspostavljene sustave koji im omogućavaju da u potpunosti i brzo odgovaraju na upite financijsko-obavještajnih jedinica ili drugih tijela vlasti, u skladu s propisima tih država članica, održavaju li odnosno jesu li održavale u proteklih pet godina poslovni odnos s određenim fizičkim ili pravnim osobama te o prirodi takvog odnosa.

Članak 33.

1. Države članice osiguravaju svoju sposobnost provjere djelotvornosti svojih sustava za suzbijanje pranja novca ili financiranja terorizma vođenjem obuhvatnih statističkih podataka o pitanjima koja su važna za djelotvornost takvih sustava.

2. Navedeni statistički podaci moraju minimalno obuhvaćati broj prijava o sumnjivim transakcijama koje su podnesene financijsko-obavještajnoj jedinici, poduzete radnje vezano uz ta izvješća te navoditi na godišnjoj osnovi broj slučajeva koji su bili predmetom istražnih radnji, broj osoba koje su gonjene, broj osoba koje su osuđene za kazneno djelo pranja novca ili financiranja terorizma te količinu imovine koja je zamrznuta, zaplijenjena ili konfiscirana.

3. Države članice osiguravaju objavljivanje konsolidiranog pregleda takvih statističkih izvješća.

POGLAVLJE V.

IZVRŠNE MJERE

ODJELJAK 1.

Interni postupci, obuka i povratne informacije

Članak 34.

1. Države članice zahtijevaju da institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva uspostave odgovarajuće i primjerene strategije i postupke temeljite identifikacije stranaka, izvještavanja, vođenja evidencije, interne kontrole, ocjene rizika, upravljanja rizicima, osiguranja poštivanja propisa i komunikacije kako bi se preduhitrile i spriječile operacije vezane uz pranje novca ili financiranje terorizma.

2. Države članice zahtijevaju da kreditne i financijske institucije na koje se primjenjuje ova Direktiva, gdje je to primjenjivo, obavještavaju podružnice i tvrtke kćeri u većinskom vlasništvu u trećim zemljama o relevantnim strategijama i postupcima.

Članak 35.

1. Države članice zahtijevaju da institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva poduzmu odgovarajuće mjere kako bi upoznale svoje relevantne zaposlenike s važećim odredbama koje se temelje na ovoj Direktivi.

Te mjere obuhvaćaju sudjelovanje relevantnih zaposlenika u posebnim kontinuiranim programima obuke kako bi im se pomoglo u prepoznavanju operacija koje bi mogle biti povezane s pranjem novca ili financiranjem terorizma i kako bi ih se moglo podučiti što činiti u takvim situacijama.

Kada fizička osoba koja je obuhvaćena bilo kojom od kategorija navedenih u članku 2. stavku 1. trećem podstavku obavlja svoju profesionalnu djelatnost u svojstvu zaposlenika pravne osobe, obveze iz ovog odjeljka primjenjuju se na tu pravnu osobu, a ne na fizičku osobu.

2. Države članice osiguravaju institucijama i osobama na koje se primjenjuje ova Direktiva pristup najnovijim informacijama o postupcima perača novca i osoba koje financiraju terorizam te indikacijama koje vode prepoznavanju sumnjivih transakcija.

3. Države članice osiguravaju, kad je to god moguće, pravovremene povratne informacije o djelotvornosti prijave o pranju novca i financiranju terorizma te aktivnostima poduzetim vezano uz te prijave.

ODJELJAK 2.**Nadzor****Članak 36.**

1. Države članice propisuju da mjenjačnice, pružatelji usluga trusta i trgovačkih društava moraju imati dozvole za rad ili biti registrirani te da kasina moraju imati dozvole za rad kako bi njihovo poslovanje bilo zakonito. Ne dovodeći u pitanje buduće zakonodavstvo Zajednice, države članice propisuju da organizacije za prijenos ili doznačivanje novca moraju imati dozvole za rad ili biti registrirane kako bi njihovo poslovanje bilo zakonito.

2. Države članice nalažu nadležnim tijelima da odbiju izdati dozvolu za rad ili registrirati subjekte iz stavka 1. ako nisu sigurna da su osobe koje u stvarnosti vode ili će voditi poslovanje tih tijela ili stvarni vlasnici tih tijela primjerene osobe.

Članak 37.

1. Države članice zahtijevaju da nadležna tijela kao minimum uspostave djelotvorno praćenje i poduzmu potrebne mjere kako

bi sve institucije i osobe na koje se primjenjuje ova Direktiva ispunjavale zahtjeve ove Direktive.

2. Države članice osiguravaju odgovarajuće ovlasti nadležnim tijelima, uključujući ovlast za prinudno dobivanje svih informacija koje su relevantne za praćenje ispunjavanja zahtjeva i provođenje kontrola, te odgovarajuća sredstva za obavljanje njihovih zadaća.

3. U slučaju kreditnih i financijskih institucija i kasina, nadležna tijela imaju povećane nadzorne ovlasti što se posebno odnosi na mogućnost provođenja izravne kontrole.

4. U slučaju fizičkih i pravnih osoba iz članka 2. stavka 1. trećeg podstavka točaka (a) do (e), države članice mogu dozvoliti da se funkcije iz stavaka 1. obavljaju na temelju ocjene rizika.

5. U slučaju osoba iz članka 2. stavka 1. trećeg podstavka točaka (a) i (b), države članice mogu dopustiti da funkcije iz stavka 1. obavljaju samoregulatorna tijela pod uvjetom da ispunjavaju zahtjeve iz stavka 2.

ODJELJAK 3.**Suradnja****Članak 38.**

Komisija pruža svaku vrstu pomoći koja može biti potrebna za olakšavanje koordinacije, uključujući razmjenu informacija između financijsko-obavještajnih jedinica unutar Zajednice.

ODJELJAK 4.**Kazne****Članak 39.**

1. Države članice osiguravaju odgovornost fizičkih i pravnih osoba na koje se primjenjuje ova Direktiva za kršenje odredbi nacionalnog zakonodavstva koje se donosi u skladu s ovom Direktivom. Kazne moraju biti djelotvorne, razmjerne i imati svojstvo odvraćanja.

2. Ne dovodeći u pitanje pravo država članica da propisuju kaznene mjere, države članice osiguravaju, u skladu sa svojim nacionalnim zakonodavstvom, mogućnost poduzimanja odgovarajućih upravnih mjera ili propisivanja upravnih sankcija protiv kreditnih i financijskih institucija u slučaju kršenja odredbi nacionalnog zakonodavstva koje se donose u skladu s ovom Direktivom. Države članice osiguravaju da su te mjere ili sankcije djelotvorne, razmjerne i odvraćajuće.

3. U slučaju pravnih osoba, države članice osiguravaju kao minimum njihovu odgovornost za prekršaje iz stavka 1. koje u njihovu korist počini bilo koja osoba, bilo da djeluje kao pojedinac ili kao dio tijela pravne osobe koja ima vodeću poziciju u pravnoj osobi, na temelju:

- (a) ovlaštenja za zastupanje pravne osobe;
- (b) ovlaštenja da donosi odluke u ime pravne osobe, ili
- (c) ovlaštenja za obavljanje kontrole u pravnoj osobi.

4. Uz slučajeve predviđene stavkom 3., države članice osiguravaju odgovornost pravnih osoba u slučaju kada nedostatak nadzora ili kontrole od strane osoba iz stavka 3. omogućuje počinjenje prekršaja iz stavka 1. u korist pravne osobe od strane osobe koja je njoj podređena.

POGLAVLJE VI.

PROVEDBENE MJERE

Članak 40.

1. Radi uzimanja u obzir tehničkog razvoja u borbi protiv pranja novca ili financiranja terorizma i osiguranja jedinstvene provedbe ove Direktive, Komisija može, u skladu s postupcima iz članka 41. stavka 2. donijeti sljedeće provedbene mjere:

- (a) pojašnjenje tehničkih aspekata definicija iz članka 3. stavka 2. točaka (a) i (d) te stavaka 6. 7. 8. 9. i 10.;
- (b) uspostavljanje tehničkih kriterija za procjenu predstavljaju li određene situacije malen rizik u pogledu pranja novca ili financiranja terorizma u skladu s člankom 11. stavcima 2. i 5.;
- (c) uspostavljanje tehničkih kriterija za procjenu predstavljaju li određene situacije velik rizik u pogledu pranja novca ili financiranja terorizma u skladu s člankom 13.;
- (d) uspostavljanje tehničkih kriterija za procjenu opravdanosti, u skladu s člankom 2. stavkom 2., neprimjene ove Direktive na pojedine pravne ili fizičke osobe koje se bave financijskom djelatnošću na povremenoj ili vrlo ograničenoj osnovi.

2. U svakom slučaju, Komisija će donijeti prve provedbene mjere radi stupanja na snagu stavka 1. točke (b) i stavka 1. točke (d) do 15. lipnja 2006.

3. Komisija prilagođava, u skladu s postupkom iz članka 41. stavka 2., iznose iz članka 2. stavka 1. trećeg podstavka točke

(e), članka 7. točke (b), članka 10. stavka 1. i članka 11. stavka 5. točaka (a) i (d), uzimajući u obzir zakonodavstvo Zajednice, gospodarski razvoj i promjene međunarodnih standarda.

4. Ako Komisija utvrdi da određena treća zemlja ne ispunjava uvjete iz članka 11. stavaka 1. ili 2., članka 28. stavaka 3. 4. ili 5., ili mjera uspostavljenih u skladu sa stavkom 1. točke (b) ovog članka ili iz članka 16. stavka 1. točke b, ili da zakonodavstvo te treće zemlje ne dopušta primjenu mjera propisanih u skladu s prvim podstavkom članka 31. stavka 1., ona donosi odluku kojom to utvrđuje u skladu s postupkom iz članka 41. stavka 2.

Članak 41.

1. Pomoć Komisiji pruža Odbor za sprečavanje pranja novca i financiranja terorizma, dalje u tekstu „Odbor“.

2. U slučaju upućivanja na ovaj stavak, primjenjuju se članci 5. i 7. Odluke 1999/468/EZ, vodeći računa o odredbama članka 8. te Odluke i pod uvjetom da provedbene mjere koje se donose u skladu s ovim postupkom ne mijenjaju osnovne odredbe ove Direktive.

Razdoblje iz članka 5. stavka 6. Odluke 1999/468/EZ utvrđuje se u trajanju od tri mjeseca.

3. Odbor donosi svoj pravilnik.

4. Ne dovodeći u pitanje već donesene provedbene mjere, provedba odredbi iz ove Direktive koje se odnose na donošenje tehničkih pravila i odluka u skladu s postupcima iz stavka 2. obustavlja se na razdoblje od četiri godine nakon stupanja na snagu ove Direktive. Na prijedlog Komisije, Europski parlament i Vijeće mogu obnoviti dotične odredbe u skladu s postupkom predviđenim u članku 251. Ugovora i u tom cilju, provode njihovu reviziju prije isteka četverogodišnjeg razdoblja.

POGLAVLJE VII.

ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 42.

Do 15. prosinca 2009. i nakon toga barem svake tri godine, Komisija sastavlja izvješće o provedbi ove Direktive te ga podnosi Europskom parlamentu i Vijeću. Prvo izvješće te vrste koje Komisija sastavlja mora sadržavati i poseban pregled o postupanju s odvjetnicima i ostalim nezavisnim pravnim stručnjacima.

Članak 43.

Do 15. prosinca 2010. Komisija dostavlja izvješće Europskom parlamentu i Vijeću o graničnim postocima iz članka 3. stavka 6., obraćajući pažnju posebno na moguću uputnost i posljedice smanjivanja postotka iz točaka (a) i., (b) i. i (b) iii. iz članka 3. stavka 6. s 25 % na 20 %. Na temelju tog izvješća Komisija može dati prijedlog za izmjene ove Direktive.

Članak 44.

Ovime se Direktiva 91/308/EEZ stavlja izvan snage.

Upućivanja na direktivu stavljenju izvan snage smatraju se upućivanjima na ovu Direktivu te se tumače u skladu s korelacijskom tablicom iz Priloga.

Članak 45.

1. Države članice donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom do 15. prosinca 2007. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba zajedno s tablicom koja prikazuje podudaranje odredaba ove Direktive s donesenim nacionalnim odredbama.

Kada države članice donesu ove mjere, te mjere prilikom njihove službene objave sadržavaju uputu na ovu Direktivu ili

se uz njih navodi takva uputa. Načine tog upućivanja predviđaju države članice.

2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.

Članak 46.

Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Članak 47.

Ova je Direktiva upućena državama članicama.

Sastavljeno u Strasbourgu 26. listopada 2005.

Za Europski parlament

Predsjednik

J. BORRELL FONTELLES

Za Vijeće

Predsjednik

D. ALEXANDER

PRILOG

KORELACIJSKA TABLICA

Ova Direktiva	Direktiva 91/308/EEZ
Članak 1. stavak 1.	Članak 2.
Članak 1. stavak 2.	Članak 1. dio C
Članak 1. stavak 2. točka (a)	Članak 1. dio C prva točka
Članak 1. stavak 2. točka (b)	Članak 1. dio C druga točka
Članak 1. stavak 2. točka (c)	Članak 1. dio C treća točka
Članak 1. stavak 2. točka (d)	Članak 1. dio C četvrta točka
Članak 1. stavak 3.	Članak 1. dio (C) treći stavak
Članak 1. stavak 4.	
Članak 1. stavak 5.	Članak 1. dio C drugi stavak
Članak 2. stavak 1. podstavak 1.	Članak 2.a stavak 1.
Članak 2. stavak 1. podstavak 2.	Članak 2.a stavak 2.
Članak 2. stavak 1. podstavak 3. točke (a), (b) i (d) do (f)	Članak 2.a stavci 3. do 7.
Članak 2. stavak 1. podstavak 3. točka (c)	
Članak 2. stavak 2.	
Članak 3. stavak 1.	Članak 1. dio A
Članak 3. stavak 2. točka (a)	Članak 1. dio B stavak 1.
Članak 3. stavak 2. točka (b)	Članak 1. dio B stavak 2.
Članak 3. stavak 2. točka (c)	Članak 1. dio B stavak 3.
Članak 3. stavak 2. točka (d)	Članak 1. dio B stavak 4.
Članak 3. stavak 2. točka (e)	
Članak 3. stavak 2. točka (f)	Članak 1. dio B drugi podstavak
Članak 3. stavak 3.	Članak 1. dio D
Članak 3. stavak 4.	Članak 1. dio E prvi podstavak
Članak 3. stavak 5.	Članak 1. dio E drugi podstavak
Članak 3. stavak 5. točka (a)	
Članak 3. stavak 5. točka (b)	Članak 1. dio E prva alineja

Ova Direktiva	Direktiva 91/308/EEZ
Članak 3. stavak 5. točka (c)	Članak 1. dio E druga alineja
Članak 3. stavak 5. točka (d)	Članak 1. dio E treća alineja
Članak 3. stavak 5. točka (e)	Članak 1. dio E četvrta alineja
Članak 3. stavak 5. točka (f)	Članak 1. dio E peta alineja i treći stavak
Članak 3. stavak 6.	
Članak 3. stavak 7.	
Članak 3. stavak 8.	
Članak 3. stavak 9.	
Članak 3. stavak 10.	
Članak 4.	Članak 12.
Članak 5.	Članak 15.
Članak 6.	
Članak 7. točka (a)	Članak 3. stavak 1.
Članak 7. točka (b)	Članak 3. stavak 2.
Članak 7. točka (c)	Članak 3. stavak 8.
Članak 7. točka (d)	Članak 3. stavak 7.
Članak 8. stavak 1. točka (a)	Članak 3. stavak 1.
Članak 8. stavak 1. točke (b) do (d)	
Članak 8. stavak 2.	
Članak 9. stavak 1.	Članak 3. stavak 1.
Članak 9. stavci 2. do 6.	
Članak 10.	Članak 3. stavci 5. i 6.
Članak 11. stavak 1.	Članak 3. stavak 9.
Članak 11. stavak 2.	
Članak 11. stavci 3. i 4.	
Članak 11. stavak 5. točka (a)	Članak 3. stavak 3.
Članak 11. stavak 5. točka (b)	Članak 3. stavak 4.
Članak 11. stavak 5. točka (c)	Članak 3. stavak 4.
Članak 11. stavak 5. točka (d)	

Ova Direktiva	Direktiva 91/308/EEZ
Članak 12.	
Članak 13. stavci 1. i 2.	Članak 3. stavci 10. i 11.
Članak 13. stavci 3. do 5.	
Članak 13. stavak 6.	Članak 5.
Članak 14.	
Članak 15.	
Članak 16.	
Članak 17.	
Članak 18.	
Članak 19.	
Članak 20.	Članak 5.
Članak 21.	
Članak 22.	Članak 6. stavci 1. i 2.
Članak 23.	Članak 6. stavak 3.
Članak 24.	Članak 7.
Članak 25.	Članak 10.
Članak 26.	Članak 9.
Članak 27.	
Članak 28. stavak 1.	Članak 8. stavak 1.
Članak 28. stavci 2. do 7.	
Članak 29.	
Članak 30. točka (a)	Članak 4. prva alineja
Članak 30. točka (b)	Članak 4. druga alineja
Članak 31.	
Članak 32.	
Članak 33.	
Članak 34. stavak 1.	Članak 11. stavak 1. točka (a)
Članak 34. stavak 2.	
Članak 35. stavak 1. prvi odjeljak	Članak 11. stavak 1. točka (b) prva rečenica
Članak 35. stavak 1. drugi odjeljak	Članak 11. stavak 1. točka (b) druga rečenica
Članak 35. stavak 1. treći odjeljak	Članak 11. stavak 1. drugi odjeljak

Ova Direktiva	Direktiva 91/308/EEZ
Članak 35. stavak 2.	
Članak 35. stavak 3.	
Članak 36.	
Članak 37.	
Članak 38.	
Članak 39. stavak 1.	Članak 14.
Članak 39. stavci 2. do 4.	
Članak 40.	
Članak 41.	
Članak 42.	Članak 17.
Članak 43.	
Članak 44.	
Članak 45.	Članak 16.
Članak 46.	Članak 16.